

УДК 339.727

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2021-3.13>

Нестеренко С.С.

кандидат економічних наук, професор кафедри фінансів та обліку,
директор Інституту економіки та менеджменту,
Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

КОНКУРЕНТНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК КРАЇН ТА РЕГІОНАЛЬНИХ СТРУКТУР НА ЗАСАДАХ ПРЯМОГО ІНВЕСТУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У статті досліджено засади конкурентного розвитку національних економік країн світу в розрізі регіональних структур на основі прямого інвестування актуальних цілей сталого розвитку. Розглянуто сутність, складові частини та цілі концепції сталого розвитку, поняття, види та теорії глобального інвестування, а також основи та інструменти фінансування цілей сталого розвитку, проведено аналіз поточного досягнення цілей сталого розвитку країнами, динаміки глобальних інвестиційних потоків як джерела фінансування цілей сталого розвитку, висвітлено особливості інвестиційної політики країн у контексті сталого розвитку, визначено перспективні напрями вдосконалення сучасних програм інвестування для досягнення цілей сталого розвитку. Практична цінність отриманих результатів полягає у поглибленні практичних засад глобального інвестування у цілі сталого розвитку, розробленні прогнозів та встановленні перспектив розширення інвестування у заходи щодо забезпечення реалізації концепції сталого розвитку з огляду на всі сучасні вимоги.

Ключові слова: конкурентні позиції, конкурентний розвиток, інвестування, сталий розвиток, інвестиційна політика, цілі сталого розвитку, прями іноземні інвестиції.

COMPETITIVE DEVELOPMENT OF NATIONAL ECONOMIES OF COUNTRIES AND REGIONAL STRUCTURES ON THE PRINCIPLE OF DIRECT INVESTMENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Nesterenko Svetlana

Open International University of Human Development "Ukraine"

The article examines the principles of competitive development of national economies in the context of regional structures on the basis of direct investment of current goals of sustainable development. Sustainable development is directly linked to people, their well-being and equality in their relations with each other in a context where an imbalance between nature and society can threaten economic and social stability. As climate change, its drivers, and policies engage with economic production and services, human settlements, and human societies, climate change is likely to be a significant factor in sustainable development in many areas. The paper considers the essence, components and goals of the concept of sustainable development, concepts, types and theories of global investment, as well as the basics and tools for financing sustainable development goals. An analysis of the current achievement of sustainable development goals by countries, an analysis of the dynamics of global investment flows as a source of financing for sustainable development goals and highlights the features of investment policy in the context of sustainable development. The considered perspective directions of improvement of modern investment programs for the purposes of sustainable development have been defined. The practical value of the results is to deepen the practical foundations of global investment for sustainable development, to develop forecasts and establish prospects for expanding investment in measures to ensure the implementation of the concept of sustainable development, taking into account all modern requirements. Thus, the goals of sustainable development have a great role for our planet and society; they can provide us with a quality future and bring to a high standard of living. The Sustainable

Development Goals are a kind of call to action coming from all countries – poor, rich and middle-income. It aims to improve the well-being and protect our planet. States recognize that poverty eradication measures must be taken in parallel with efforts to increase economic growth and address a range of issues in education, health, social protection and employment, and to combat climate change and the environment.

Keywords: competitive positions, competitive development, investing, sustainable development, investment policy, sustainable development goals, foreign direct investment.

Постановка проблеми. Багато викликів, з якими стикається людство, такі як зміна клімату, дефіцит води, нерівність та голод, можуть бути вирішені лише на глобальному рівні та шляхом сприяння сталому розвитку. Зупинити нестримне споживче зростання, переглянути варварське ставлення до ресурсів, звести відходи виробництва і життєдіяльності до можливого мінімуму, повністю реорганізувати систему освіти, забезпечити раціональний новий підхід до будівництва та облаштування житла, підпорядкувати розроблення, планування та управління суворим математичним моделям, ввести нову систему контролю, засновану на сертифікації, – ось завдання на найближче майбутнє, від виконання яких залежить сама можливість майбутнього для наступних поколінь, саме у вирішенні цих проблем допоможе сталий розвиток [1; 2]. Концепція сталого розвитку є однією з нових парадигм стратегічного плану розвитку суспільства для всіх країн на умовах глобалізації. Метою концепції сталого розвитку є задоволення потреб людей, але при цьому природна система зберігається і розвивається здатність екосистем до самовідновлення та підтримання всіх своїх функцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання й проблематику досліджено в роботах низки відомих учених, таких як К.А. Артюшок [1], Н.Ю. Мушинська [3], В.Г. Поліщук [2], С.О. Скібіна [4], Е.А. Старикова [5], Н.О. Уткіна [6], О.В. Ханова. Враховуючі складнощі світового господарства, які формуються

під тиском глобальних змін і викликів, зазначаємо, що дослідження цілей сталого розвитку в контексті конкурентних можливостей потребують свого продовження і апробації.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження й аналітичне обґрунтування засад конкурентного розвитку національних економік країн світу в розрізі регіональних структур на основі прямого інвестування цілей сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сталий розвиток – це ідея того, що людські суспільства повинні жити та задовольняти свої потреби без шкоди для здатності майбутніх поколінь задовольняти власні потреби. Світові інвестиції ЦСР (цілей сталого розвитку) демонструють певний прогрес, але залишаються далекими від мети, щоби подолати щорічний дефіцит у фінансуванні країн, що розвиваються, на 2,5 трлн. дол. США. Тенденції інвестування у ЦСР за період 2014–2019 рр. є неоднозначними відповідно до даних по 8 галузях у країнах, що розвиваються (табл. 1) [3; 4].

Сектори енергетики, відновлюваної енергетики та транспортної інфраструктури залучають більшість інвестицій у країнах, що розвиваються, часто на чолі з кількома великими економіками. Загалом обсяги інвестицій у ЦСР недостатні для їх досягнення навіть у країнах та секторах, що мають тенденції до збільшення інвестування [5; 6].

Обсяги ПІІ у нові проекти становили в середньому 134 млрд. дол. щорічно протягом 2015–2019 рр., що на

Таблиця 1

Обсяги необхідних ресурсів та тенденції інвестування у ЦСР за період 2014–20120 рр.

Основні інвестиційні вимоги	Найбільш відповідні ЦСР	Обсяги необхідних інвестиційних ресурсів	Загальні тенденції інвестування у ЦСР	Тенденції глобального інвестування приватного сектору
Енергетика (крім відновлюваних джерел енергії)	Ціль 7. Доступна та чиста енергія	370–690 млрд. дол.	Стабільне інвестування	Стабільне інвестування
Транспортна інфраструктура	Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура. Ціль 11. Сталий розвиток міст та спільнот	50–470 млрд. дол.	Тенденція до збільшення обсягів інвестування	Тенденція до зменшення обсягів інвестування
Телекомунікації	Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура	70–240 млрд. дол.	Тенденція до збільшення обсягів інвестування	Тенденція до зменшення обсягів інвестування
Вода, санітарія і гігієна	Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови	260 млрд. дол.	Тенденція до зменшення обсягів інвестування	Тенденція до зменшення обсягів інвестування
Харчування та сільське господарство	Ціль 2. Подолання голоду	260 млрд. дол.	Тенденція до збільшення обсягів інвестування	Тенденція до зменшення обсягів інвестування
Кліматичні зміни	Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату	380–680 млрд. дол.	Тенденція до збільшення обсягів інвестування	Стабільне інвестування
Охорона здоров'я	Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя	140 млрд. дол.	Тенденція до збільшення обсягів інвестування	Тенденція до зменшення обсягів інвестування
Освіта	Ціль 4. Якісна освіта	250 млрд. дол.	Тенденція до зменшення обсягів інвестування	Стабільне інвестування

Джерело: [8]

18% більше порівняно з 2010–2014 рр. Однак значний обсяг інвестицій спостерігався у 2015–2016 рр. Протягом наступних трьох років іноземні інвестиції у нові проекти становили приблизно одну десяту оголошених інвестицій, а саме відбулося збільшення на 30% до майже 15 млрд дол. у період 2015–2019 рр., розподілених по всіх зазначених секторах, крім телекомунікацій та охорони здоров'я [8].

Загалом збільшення вартості заявлених проектів було зумовлене значним зростанням у традиційному енергетичному секторі (на 85%) та в проектах відновлюваної енергетики (на 70%). Протягом аналізованого періоду кількість проектів із відновлюваної енергетики майже подвоїлась. Використовуючи анонсовані інвестиції у проекти з відновлюваної енергетики як приклад для інвестицій у пом'якшення наслідків зміни клімату (рис. 1), зазначаємо, що позитивним показником є те, що у період 2015–2019 рр. були здійснені нові проекти з відновлюваної енергії [7].

На відміну від енергетичного сектору, вартість оголошених проектів у галузі телекомунікацій знизилася приблизно на 50% протягом 2015–2019 рр. Такі тенденції були викликані тим, що значні витрати на нові мережі вже були здійснені в період 2010–2014 рр. Однак очікується, що інвестиції в електроенергію зростатимуть у середньостроковій перспективі завдяки поширенню технології 5G як серед розвинених країн, так і серед країн, що розвиваються. Також зростає кількість амбітних приватних ініціатив великих технологічних компаній щодо глобального підключення до Інтернету за допомогою супутників та інших нових технологій, масштабування яких може збільшити обсяги інвестицій [9].

Обсяги ПІІ у нові проекти у секторі транспортних послуг зменшились на 5% до середнього показника у 22,2 млрд дол. протягом 2015–2019 рр. Незважаючи на те, що загальний рівень інвестицій у транспортні послуги значно вищий, вартість оголошених нових проектів є порівняно нижчою, оскільки цей сектор продовжує значною мірою покладатися на державні інвестиції. Середньорічні обсяги ПІІ у нові проекти у галузі харчового та сільського господарства залиши-

лись майже незмінними в період 2015–2019 рр., становлячи близько 22 млрд дол. США [8]. Обсяги ПІІ у нові проекти у галузі освіти зменшились приблизно на 18%, а саме з 1 млрд дол. до 0,8 млрд дол. Низька вартість нових проектів у секторі освіти пояснюється тим, що інвестиції в цей сектор здебільшого надходять з інших джерел транскордонного фінансування, переважно офіційної допомоги у розвитку, а не приватних інвестицій. Можливим джерелом занепокоєння є зменшення обсягів ПІІ у нові проекти в секторі охорони здоров'я на 22%, а саме із середньорічного показника майже в 7 млрд дол. у 2010–2014 рр. до 5 млрд дол. у 2015–2019 рр. [9]. Загальне фінансування проектів у секторах ЦСР у країнах, що розвиваються, за останні п'ять років становило в середньому 418 млрд дол. США, що на 32% менше порівняно з періодом 2010–2014 рр. Кількість проектів, однак, зросла більш ніж на 40%, а саме з 478 до 676 (табл. 2), з яких більше однієї третини було профінансовано або розпочато.

Це привело до реалізації 230 проектів на загальну суму 148 млрд дол. Частка проектів, оголошених у НРС (менш розвинених країнах), зросла з 8% до 12% протягом 2015–2019 рр., але вартість фінансованих або розпочатих проектів, орієнтованих на НРС, залишалась незначною. В усіх секторах фінансування проектів значно зменшилось, за винятком відновлюваної енергетики, де кількість проектів зросла на третину. Транспортна інфраструктура залишалася галуззю найбільших інвестицій, становлячи 61 млрд дол. у період 2015–2019 рр., але маючи на 40% менше, ніж у 2010–2014 рр. Хоча кількість проектів у сфері водопостачання, санітарії та гігієни зросла на 17%, кількість профінансованих або розпочатих проектів зменшилась на 3%, що призвело до падіння вартості інвестицій на 44%. У НРС інвестиції у розпочаті або фінансовані проекти помітно зросли в традиційній прогресії [7; 10].

Помітним розвитком відповідального інвестування є швидке розширення стійких фондів, а саме пайових фондів та фондів, що торгуються на біржі (ETF), які використовують критерії ESG як ключову частину процесу вибору цінних паперів та побудови портфеля, а

Рис. 1. Обсяги надходжень ПІІ у нові проекти в країнах, що розвиваються, за сектором ЦСР, середнє значення за 2010–2014 рр. та протягом 2015–2019 рр., млрд дол.

Джерело: [8]

Таблиця 2

Значення та кількість проєктного фінансування у секторах ЦСР, середнє значення за п'ять років, 2010–2019 рр., млрд. дол. США, %

Показник	Країни, що розвиваються			Низькорозвинені країни		
	середнє значення протягом періоду, млрд. дол.					
	2010–2014 рр.	2015–2018 рр.	темпи зміни, %	2010–2014 рр.	2015–2018 рр.	темпи зміни, %
Енергетика	162,8	73,4	-55	6,7	9,5	41
Пом'якшення наслідків зміни клімату	-117,3	125,7	7	11,5	13,0	13
Транспортні послуги	310,2	191,6	-38	23,0	9,9	-57
Телекомунікації	8,0	4,0	-50	0,3	0,5	85
Вода, санітарія та гігієна	17,8	23,0	29	0,2	0,6	142
Всього	616,1	417,7	-32	41,7	33,5	-20

Джерело: [10]

також вказують на те, що значну частину стійких фондів можна класифікувати як інвестиції, спрямовані на стійкість. Це важливий інструмент масового ринку для інвестування у стійкість, який стимулює відповідальну поведінку бізнесу. За підрахунками ЮНКТАД, у світі налічується близько 3 100 стійких фондів, а активи на управління в кінці 2019 р. становлять близько 900 млрд. дол. (рис. 2.) [11].

Оскільки розвинені країни представляють більшу базу інвесторів, не дивно, що там створено понад 90% таких фондів. З 2010 по 2019 рр. кількість стійких фондів у Європі та США, двох найбільших ринках стійких інвестицій, зросла з 1 304 до 2 708, а активи в управлінні зросли зі 195 млрд. до 813 млрд. дол. (рис. 3).

Важливим розвитком сталих фондів останніми роками є стрімке зростання біржових фондів на основі критеріїв ESG, що відображає прискорений перехід від активної до пасивної інвестиційної стратегії. Кількість фондів ESG зросла з 39 у 2009 р. до 276 на кінець 2019 р. (рис. 4). Їхнє зростання прискорилося з 2015 р., чистий приріст склав 211 фондів ESG за чотири роки (що відповідає 76% усіх фондів ESG).

Аналогічним чином суттєво зросли активи, що перебувають під управлінням фондів ESG. З 2015 по 2019 рр. вони зросли майже в 10 разів, а саме з 6 млрд до 58 млрд дол. США. Це головним чином можна пояснити великим позитивним чистим надходженням у ці роки – тенденцією, яка зберігається з 2014 р. та є особливо домінуючою у Європі. У 2019 р. чистий приплив

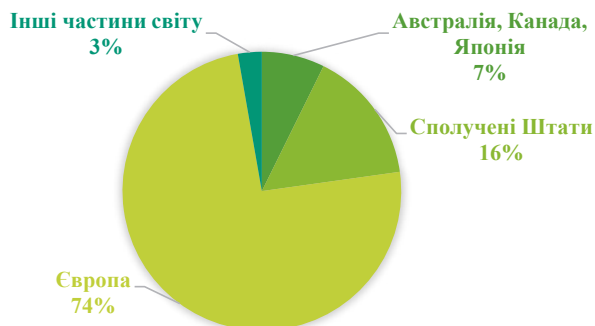

Рис. 2. Регіональний розподіл стійких фондів за активами в управлінні, млрд. дол. США

Джерело: [11]

досяг рекордного рівня 22 млрд. дол. США. На Європу та США припадало 56% та 41% загальних активів. Такі кошти значною мірою відсутні в країнах, що розвиваються [13].

З точки зору механізму, за допомогою якого вибираються базові активи, стратегії інтеграції перейшли прості підходи в перші роки до більш складних. Сюди входять загальна інтеграція критеріїв ESG, а також найкращі у своєму класі інвестиції.

Слід відзначити, що пандемія пришвидшила випуск облігацій, зосереджених на питаннях допомоги ЦСР, досягнувши загальної вартості 55 млрд. дол. до середини квітня 2020 р. всіх соціальних облігацій, випущених у 2019 р. Ці облігації внаслідок пандемії COVID-19 фінансують цілу низку заходів, починаючи від підтримки переходу виробничих ліній на матеріали для охорони здоров'я, закінчуючи фінансуванням малих підприємств, які борються з наслідками національних блокувань, до збору грошей на розроблення та розподіл вакцини проти COVID-19. Ці облігації включають дві найбільші сьгодні операції, а саме емісію облігацій Африканського банку розвитку на 3 млрд. дол. та облігації Світового банку на 8 млрд. дол. США. Облігації Міжамериканського банку розвитку, випущені у квітні 2020 р., – найбільша в історії емісія державних облігацій, що має на меті підвищення обізнаності про ЦСР 3, а кошти слід використовувати для подолання наслідків пандемії безробіття за допомогою таких механізмів, як мікрофінансування [8] (табл. 3).

Реакція ринку облігацій на пандемію була надзвичайно швидкою, і її можна віднести до добре створеного ринку сталих боргів. Доступними трьома основними стабільними борговими продуктами є «зелені», соціальні та стійкі облігації (табл. 4), кожна з яких базується на наборі принципів, виданих Міжнародною асоціацією ринку капіталу (МАРК).

За ступенем розгортання пандемії МАРК чітко дала зрозуміти, що наявні вказівки щодо соціальних та стійких облігацій негайно застосовуються до облігацій щодо COVID-19. Міжнародна фінансова корпорація (МФК) та МАРК видали керівні принципи щодо належного використання надходжень від облігацій до COVID-19, при цьому МАРК підкреслює, що надходження від облігацій повинні орієнтуватись на особливо вразливі групи, які постраждали від пан-

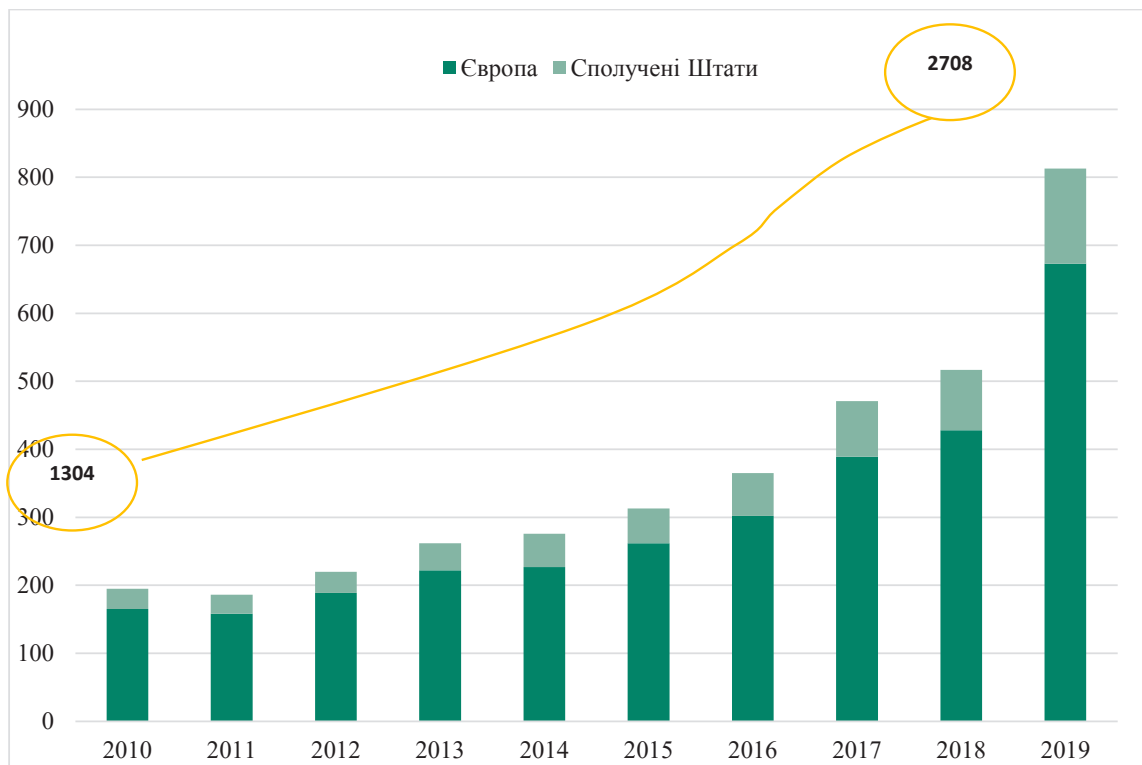

Рис. 3. Кількість та активи в управлінні сталих фондів, Європа та США, млрд. дол. США

Джерело: [12]

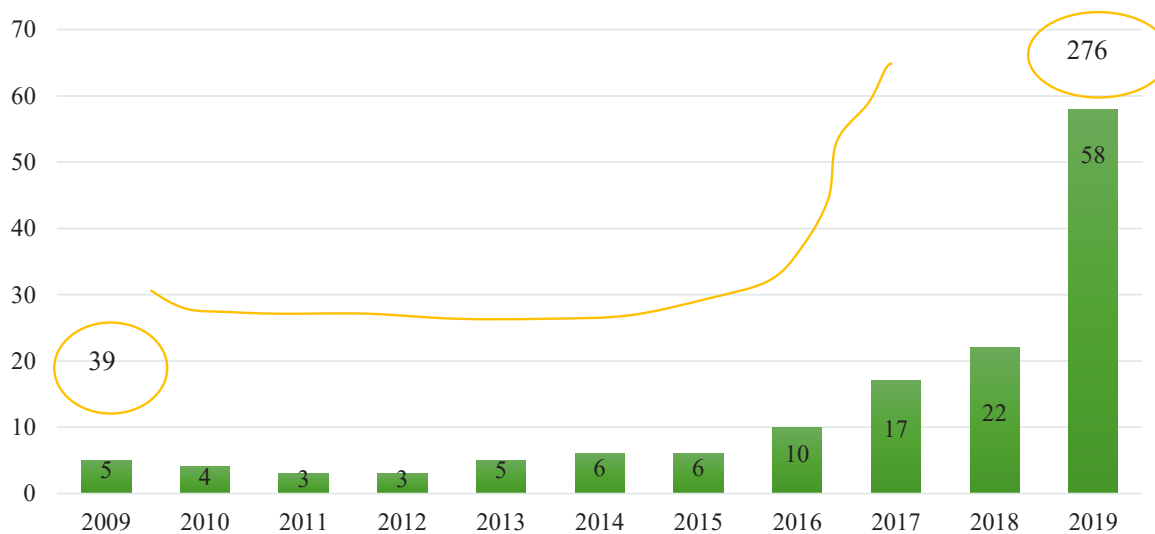

Рис. 4. ESG Європейських фондових бірж: кількість та активи під управлінням у 2009–2019 рр., кількість фондів, млрд. дол. США

Джерело: [13]

демії, але також можуть бути спрямовані на загальну медичну допомогу.

Ініціатива стійких фондових бірж (ІСФБ) ООН – це програма партнерства ООН, яка працює з фондовими біржами по всьому світі для просування ЦСР. Зокрема, ІСФБ зосереджує свою діяльність на гендерній рівності (ЦСР 5,5), фінансуванні МСП (ЦСР 8,3), регулюванні ринку безпеки (ЦСР 10,5), звітуванні про сталий розвиток (ЦСР 12,6), «зеленому» фінансуванні (ЦСР 13,3)

та партнерстві для сталих ринків капіталу (ЦСР 17). Станом на 1 квартал 2020 р. ІСФБ налічує 96 фондових бірж. Членство різноманітне, включаючи всі основні світові біржі та багато менших бірж із країн, що розвиваються. Разом на цих біржах перелічено понад 51 500 компаній, які представляють сукупну ринкову капіталізацію майже 90 трлн. дол. США (рис. 5) [13].

У 2019 р. ІСФБ відсвяткувала свою десяту річницю, в рамках якої вона опублікувала звіт про вплив,

Таблиця 3

Облігації пандемії COVID-19, використання надходжень

Сектор охорони здоров'я	Послуги охорони здоров'я	– Розроблення або розширення доступних медичних послуг/інфраструктури (лікарні, клініки); – наймання та навчання медичного персоналу; – закупівля медичного обладнання та фармацевтичних препаратів.
	Витратні матеріали та обладнання для охорони здоров'я	– Виробництво медичних матеріалів та обладнання; – переобладнання виробничих потужностей або обладнання.
	Фармацевтика	– Фінансування надання фармацевтичних препаратів для лікування COVID-19; – побудова інфраструктури для виготовлення та поширення вакцини й ліків для універсального доступу.
Сектор економіки	Вплив на МСП та зайнятість	– Позики або інша фінансова підтримка МСП, які стикаються з фінансовим стресом внаслідок блокування та загального економічного спаду; – проєкти, призначені для запобігання або полегшення безробіття.
	Страховання	Відмова від розподілу витрат для лікування пацієнтів, пов'язаних з коронавірусом
	Соціальна підтримка	Фінансова підтримка діяльності соціальних служб та організацій.

Джерело: [7; 11]

Таблиця 4

Сталі облігації за типами

Тип облігації	Для інвестицій	Інструменти МАРК	Розмір ринку у 2019 р., млн дол.
«Зелені»	Проєкти з екологічними вигодами, такі як боротьба зі зміною клімату за допомогою відновлюваних джерел енергії	Принципи «зеленого» зв'язку	257
Соціальні	Проєкти з позитивними соціальними результатами, такі як охорона здоров'я, добробут та зменшення бідності	Принципи соціальних зв'язків	13
Сталі	Проєкти, що поєднують фінансування «зелених» та соціальних галузей	Настанови щодо облігацій сталого розвитку	40

Джерело: [12]

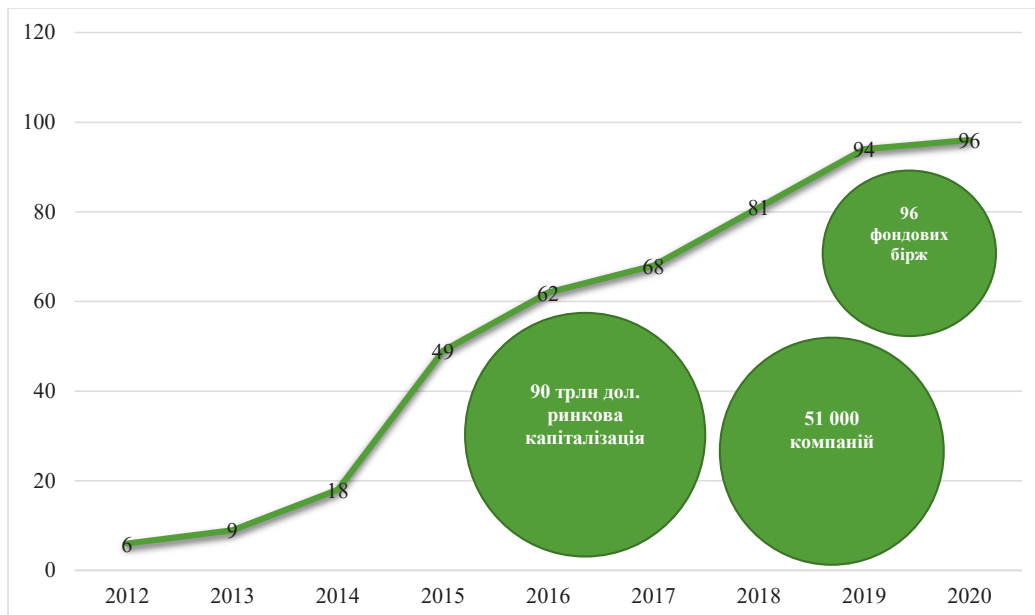

Рис. 5. Члени ініціативи «Стиїкй фондовй біржй» у 2012–2020 рр., кйлькйсть фондовйх бірж

Джерело: [13]

який розглядає прогрес, досягнутий за останнє десятиліття. Результатом цієї роботи є трансформація сталого фінансування на ринках капіталу з нішевого на загальнодоступний, а такі практики, як звітування про стійкість та навчання з ESG, зараз вважаються нормою. За останнє десятиліття стале фінансування

було включене двома найважливішими міжнародними організаціями, що займаються фондовими біржами та регуляторами цінних паперів, такими як Всесвітня федерація бірж (яка створила свою робочу групу зі сталого розвитку у 2014 р.) та Міжнародна організація комісій з цінних паперів (яка створила

свою мережу сталого фінансування у 2019 р.). За цей час фондові біржі досягли значних успіхів у кількох сферах, що стосуються стимулювання інвестицій у ЦСР.

Отже, сплеск стійких фондів, включаючи пайові фонди та інші інвестиційні операції, робить ринок акцій більш пристосованим до сталого розвитку. Протягом наступних 10 років від ЦСР можна очікувати подальшого розвитку ринків капіталу та посилити діяльність, пов'язану зі сталим розвитком. Проте проблеми фінансування сталого розвитку виходять далеко за рамки мобілізації коштів. Ключовим є те, як ефективно використовувати кошти для ЦСР, включаючи спрямування коштів на сектори ЦСР та створення впливу для зменшення бідності в умовах низьких доходів країн. У цьому аспекті важливим є визначення інноваційних шляхів та засобів для розвитку та просування проектів ЦСР, а також підвищення якості та довіри до стійких фінансових продуктів.

Висновки з проведеного дослідження. Визначено, що з'являється нове покоління інвестиційної політики, проводиться більш широкий та складний

порядок денний політики розвитку в наявних рамках, який прагне підтримувати загальносприятливий інвестиційний клімат. Інвестиційна політика «нового покоління» визнає, що інвестиції є головним рушієм економічного зростання та розвитку, а також прагне відвести інвестиційній політиці більш помітне місце у стратегії розвитку. Інвестиції повинні бути відповідальними, як передумова інклюзивного та сталого розвитку. В розробленні інвестицій «нового покоління» є прагнення комплексно усунути давні недоліки інвестиційної політики, щоб забезпечити ефективність та побудувати стабільний інвестиційний клімат. Доведено, що проблеми фінансування сталого розвитку виходять далеко за рамки мобілізації коштів. Ключовим є те, як ефективно використовувати кошти для ЦСР, включаючи спрямування коштів на сектори ЦСР та створення впливу на місцевість для зменшення бідності в умовах низьких доходів країн. У цьому аспекті важливим є визначення інноваційних шляхів та засобів для розвитку й просування проектів ЦСР, а також підвищення якості та довіри до стійких фінансових продуктів.

Список використаних джерел:

1. Артюшок К.А. Критерії та індикатори економічної безпеки і збалансованого розвитку регіону. *Екологічний менеджмент*. 2016. № 3. С. 59.
2. Поліщук В.Г. Політика стимулювання сталого розвитку регіонів у контексті забезпечення євроінтеграційних процесів України. *Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія»*. 2009. Вип. 6 (23). Ч. 2. С. 4–6.
3. Мушинська Н.Ю. Збалансований розвиток регіону: теоретичний аспект. *Ефективна економіка*. 2014. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=338>.
4. Ханова О.В., Скібіна С.О. Сталий розвиток країн ЄС: методика й індикатори оцінювання. *Проблеми економіки*. 2017. № 3. С. 20–32.
5. Старикова Е.А. Современные подходы к трактовке концепции устойчивого развития. *Вестник РУДН. Серія: Економіка*. 2017. Т. 25. № 1. С. 7–17. DOI: 10.22363/2313-2329-2017-25-1-7-17.
6. Уткина Н.А. Принципы устойчивого развития: классификация, взаимосвязи, практическая реализация. *Современные проблемы науки и образования*. URL: <http://www.science-education.ru/103-6406>.
7. Цілі сталого розвитку в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/en/millennium-development-goals> (дата звернення: 17.05.2021).
8. Goal 17. URL: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships> (дата звернення: 19.05.2021).
9. World Investment Report 2020. URL: <https://unctad.org> (дата звернення: 1.05.2021).
10. Investment trend monitors. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/diaeiainf2019d1_en.pdf (дата звернення: 21.05.2021).
11. Greenfield strategy. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/strategy/greenfield-investment>.
12. Principles for Responsible Investment. URL: www.unpri.org (дата звернення: 21.05.2021).
13. SDGS report 2020. URL: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020> (дата звернення: 09.05.2021).

References:

1. Artyushok K.A. (2016) Kryteriyi ta indykatory ekonomichnoyi bezpeky i zbalansovanoho rozvytku rehionu [Criteria and indicators of economic security and balanced development of the region]. *Environmental management*, no. 3, pp. 59.
2. Polishchuk V.G. (2009) Polityka stymulyuvannya staloho rozvytku rehioniv u konteksti zabezpechennya yevrointehratsiynykh protsesiv Ukrainy [Policy of stimulating sustainable development of regions in the context of ensuring European integration processes of Ukraine]. *Economic sciences, Series "Economic Theory and Economic History"*. Issue 6 (23). Part 2. P. 4–6.
3. Mushchynska N.Yu. (2014) Zbalansovanyu rozvytok rehionu: teoretychnyy aspekt [Balanced development of the region: theoretical aspect]. *Efficient economy*, no. 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=338>.
4. Tsili staloho rozvytku v Ukraini. Available at: <http://www.un.org.ua/en/millenniumdevelopment-goals> (accessed 17 May 2021).
5. Starikova Ye.A. (2017) Sovremennyye podkhody k traktovke kontseptsii ustoychivogo razvitiya [Modern approaches to the interpretation of the concept of sustainable development]. *Vestnik RUDN. Seriya: Ekonomika*, vol. 25, no. 1, pp. 7–17. DOI: 10.22363/2313-2329-2017-25-1-7-17. (in Russian)

6. Khanova O.V., Skibina S.O. (2017) Stalyi rozvytok krain YeS: metodyka i indykatory otsiniuvannia [Sustainable development of EU countries: methodology and evaluation indicators]. *Problemy ekonomiky*, no. 3, pp. 20–32. (in Ukrainian)
7. Utkina N.A. Printsipy ustoychivogo razvitiya: klassifikatsiya, vzaimosvyazi, prakticheskaya realizatsiya [Principles of sustainable development: classification, interrelations, practical implementation]. *Sovremennyye problemy nauki i obrazovaniya*. Available at: <http://www.science-education.ru/103-6406>. (in Russian)
8. Goal 17. (2020). Available at: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnership> (accessed 19 May 2021).
9. World Investment Report 2020. Available at: <https://unctad.org> (accessed 21 May 2021).
10. Investment trend monitors (2020). Available at: https://unctad.org/system/files/official-document/diaeciainf2019d1_en.pdf (accessed 21.05.2021).
11. Greenfield strategy (2020). Available at: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/strategy/greenfield-investment>.
12. Principles for Responsible Investment (2020). Available at: www.unpri.org (accessed 21 May 2021).
13. SDGS report (2020). Available at: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020> (accessed 21 May 2021).

E-mail: amper2000@ukr.net